

Rapport om Øyer kommunes oppfølging av Fritidserklæringen

Innhold

Innledning.....	3
Bakgrunn	3
Mandat	4
Metode	5
Barrierer som hindrer deltakelse i fritidsaktiviteter for barn og unge - Status i Øyer kommune.....	5
Transport.....	5
Økonomi.....	5
Prestasjonspress og psykisk helse	5
Tilgjengelighet og inkludering	6
Møteplasser.....	6
Livssynsøytrale gratistilbud som eksisterer i kommunen	6
Livssynsøytrale gratistilbudene under planlegging i kommunen.....	8
Forslag til forbedring av eksisterende gratistilbud.....	8
Forslag til nye tiltak	9
Tiltak rettet mot transport:	9
Tiltak rettet mot økonomi:	9
Tiltak rettet mot prestasjonspress og psykisk helse:	10
Tiltak rettet mot tilgjengelighet og inkludering:	10
Tiltak rettet mot mangel på møteplasser:	11
Forslag til prioritert handlingsplan	12
Avslutning.....	13
Kilder.....	13

Innledning

Det er en viktig verdi i samfunnet at alle får delta i sosiale fellesskap og aktiviteter. Frivillige organisasjoner innen idrett, kunst og kultur er viktig for barn og unge. Deltakelse i frivillige organisasjoner gir tilgang til opplevelser, mestring, venner og sosial tilhørighet. Å legge til rette for deltakelse på ulike fritidsarenaer i lokalsamfunnet er av stor betydning for en god oppvekst.

«Fritid kan defineres som den tiden vi disponerer til fritt valg av aktiviteter en har lyst til å gjøre, men ikke må. Det dreier seg om tid i løpet av døgnet en ikke sover, spiser eller utfører andre oppgaver som må gjøres som for eksempel gå på skole eller arbeide.»

Helsekompetanse.no

Denne rapporten er utarbeidet av Kultur og fellestjenester og Helse og familie. Den gir en oversikt over dagens status i kommunen når det gjelder barn og unges opplevelser av barrierer for deltakelse i fritidsaktiviteter og forslag til tiltak.

Bakgrunn

I 2016 gikk kommunene, frivilligheten og staten sammen om en felles innsats for at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, skal få mulighet til å delta jevnlig i én organisert fritidsaktivitet. De signerte Fritidserklæringen. Erklæringen forplikter alle signerende parter til å arbeide med å sikre at alle barn i Norge skal få mulighet til å delta jevnlig på minst en organisert fritidsaktivitet, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon.

Fritidserklæringen bygger på artikkel 31 i FNs barnekonvensjon, «Partene anerkjenner barnets rett til hvile og fritid og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder, og til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet. Partene skal respektere og fremme barnets rett til fullt ut å delta i det kulturelle og kunstneriske liv, og skal oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for kulturelle, kunstneriske, rekreasjons- og fritidsaktiviteter.»

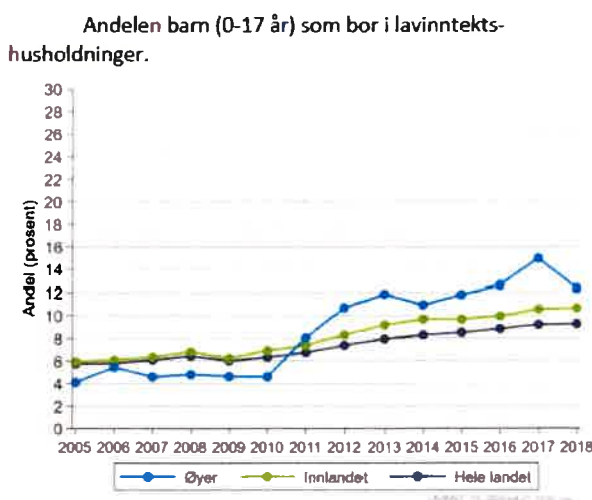
Fritidserklæringen er knyttet opp til regjeringens strategi «Barn som lever i fattigdom» fra 2015. Tiltakene i strategien skal hjelpe barn slik at alle har lik mulighet til deltakelse og utvikling. Målet er å forebygge at fattigdom går i arv, og dempe konsekvensene for barn og ungdom her og nå. Signeringen av Fritidserklæringen er oppfølging av et av tiltakene i strategien.

Barn i familier med god råd deltar oftere i organiserte fritidsaktiviteter enn barn i familier med dårlig råd. Ett av tre barn fra fattige familier deltar ikke i en organisert fritidsaktivitet,

mens 8 av 10 barn deltar. Familier med dårlig råd må i mye større grad spare opp penger og planlegge slike aktiviteter. Dette gjør at barna lar være å spørre om å få delta, for å skjerme foreldrene sine og for å unngå skuffelser.

I Øyer kommune lever 13,7% av barna i husholdninger med vedvarende lavinntekt (2018). Dette er over gjennomsnittet for fylket; 12,5%, og landet; 11,3%.

Løsningene for hvordan barn kan delta i organiserte tilbud, varierer fra kommune til kommune og mellom lokale organisasjoner, klubber, lag og foreninger. Barn og ungdom skal involveres og ha innflytelse over aktiviteten de skal delta i. Flere tilskuddsordninger har blitt styrket de siste årene, og tilskuddene er rettet både mot kommune og frivillighet.

Mandat

Med bakgrunn i Fritidserklæringen og rapporten «Oppdrag 31: Rett på fritid», besluttet tjenesteenhetene Kultur og fellestjenester og Helse og familie i 2020 å se på mulighetene for å utvikle arbeidet rundt dette temaet. Arbeidet har som mål at alle barn og unge i Øyer har mulighet til å delta jevnlig på minst en organisert fritidsaktivitet, utover utvidet skoledag, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon.

Det ble nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å:

- ✓ redegjøre for status for fem barrierer som kan hindre deltakelse i fritidsaktiviteter. Barrierene er: transport, økonomi, prestasjonspress og psykisk helse, tilgjengelighet og inkludering og mangel på møteplasser.
- ✓ kartlegge hvilke gratis livssynsnytrale fritidstilbud som finnes i Øyer kommune i dag.
- ✓ foreslå forbedringstiltak ved disse tilbudene.
- ✓ foreslå nye tiltak, i prioritert rekkefølge, som kan bidra til måloppnåelse.
- ✓ ivareta bærekraftperspektivet ved forslag av tiltak.

Arbeidsgruppen har bestått av:

Fra Helse og familie: Liv Kari Enge, Inger Solbakken og Mai-Lise Steinsli

Fra Kultur og fritid: Hilde Odden Rom og Øyvind Selnes

Leder: Hilde Odden Rom

Styringsgruppe: Tjenesteledere Helse og familie og Kultur og fellestjenester: Gerd Hvoslef og Eli Eriksrud.

Referansegruppe: Ungdomsrådet, Flerkulturelt råd og Felles råd for eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse.

Metode

Arbeidsgruppen valgte å gjennomføre en digital spørreundersøkelse i mellomtrinnet og ungdomstrinnet i grunnskolen. Spørreundersøkelsen skulle bidra til å kartlegge barrierer for deltakelse, samt forslag til nye fritidsaktiviteter og møteplasser. Av 331 elever fikk vi svar fra 139. P.g.a. den lave svarprosenten (42%) valgte arbeidsgruppen å innhente tilbakemeldinger fra ungdomsrådet, flerkulturelt råd og fellesråd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Arbeidsgruppen har kontaktet frivillige organisasjoner med spørsmål om de har tiltak for å inkludere barn og unge i fritidsaktiviteter.

Barrierer som hindrer deltakelse i fritidsaktiviteter for barn og unge - Status i Øyer kommune

Transport

28 av 139 har i spørreundersøkelsen svart at mangel på transport er en barriere. Ungdomsrådet påpeker at aktiviteter som krever transport i tidsrommet før foreldre er ferdige på jobb, er vanskelige å delta på. Halvparten blir kjørt til aktiviteter, resten går og sykler. Kun 10 av 139 har svart at de tar buss.

Økonomi

12 av 139 har svart at økonomi er en barriere for deltakelse. Ungdomsrådet påpeker at fritidsaktiviteter er rimeligere å delta på i Øyer kommune enn f.eks. Lillehammer. Ungdomsrådet mener det er viktigere å gjøre noe med kommunens utfordring med barnefattigdom enn kostnaden på fritidsaktivitetene. Dette samsvarer med innspillet fra flerkulturelt råd, som mener økonomi er en barriere. Statistikken viser at det er flerkulturelle som over tid lever i vedvarende lavinntektsfamilier.

Prestasjonspress og psykisk helse

Prestasjonspress og psykisk helse var vanskelig for flere å svare på i spørreundersøkelsen. 14 av 139 svarte at de opplevde prestasjonspress i sin fritidsaktivitet, 32 visste ikke. 46 av 139

svarte at for høyt aktivitetsnivå er en barriere for deltakelse. Både felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsrådet mener at prestasjonspress og aktivitetsnivå er en barriere i Øyer, spesielt i idretten.

Tilgjengelighet og inkludering

Få svarer at tilgjengelighet og inkludering er en barriere i spørreundersøkelsen. Alle tre rådene mener derimot at dette punktet er en barriere. Det er utfordringer i forhold til språk, inkludering ved funksjonsnedsettelse og å bli inkludert i veletablerte grupper.

Møteplasser

47 av 139 ønsker seg flere møteplasser i kommunen. En møteplass er i undersøkelsen definert som et sted der barn og unge kan møtes uten konkurranse og forventninger, påmelding eller kontingent. Ingen av rådene etterspør flere møteplasser.

Livssynsnøytrale gratistilbud som eksisterer i kommunen

1. **«Alle med» Øyer ungdomsskole** er et tilbud om utvidet skoletid (åpen skole), og er for alle elever i Øyerskolen fra og med 7. til 10. trinn. Åpen skole tilbyr et måltid mat, leksehjelp, fysisk aktivitet og ulike formingsaktiviteter. Lærere og assistenter fra ungdomsskolen er til stede for å hjelpe til med lekser og aktiviteter. Åpen skole foregår mandager og onsdager fra 14.30 til 16.00. Mandager er for 7. trinn og ungdomsskoleelever, onsdager kun for ungdomsskoleelever. Tilbudet er frivillig og elever som ønsker å delta, melder seg på fra gang til gang.

7. trinns elever fra Aurvoll som ønsker å delta på åpen skole får buss til og fra ungdomsskolen. Bussen stopper i Tretten sentrum. På onsdager brukes rutebuss.

Deltakelse i åpen skole, utvikling fra februar 2019 til mars 2020:

Kun ungdomsskole-elever: 14% februar 2019 18% november 2019 13% mars 2020

7. trinn + ungdomsskolen: 20% februar 2019 40% november 2019 30% mars 2020

Resultatet viser at det har vært en økning både i gruppen bestående av 7. trinn + ungdomsskolen. Blant de eldste ungdommene var det en økning høsten 2019, men mindre deltakelse igjen på sen vinteren. Dette har muligvis sammenheng med at sen vinteren er en periode der det ikke er terminprøver/ store oppgaver.

Deltakere på åpen skole på ungdomsskolen høsten 2020 (Trinnvis, kun for ungdomsskole-elever pga. smittevern):

8. trinn: 54.8%

9. trinn: 37.5 %

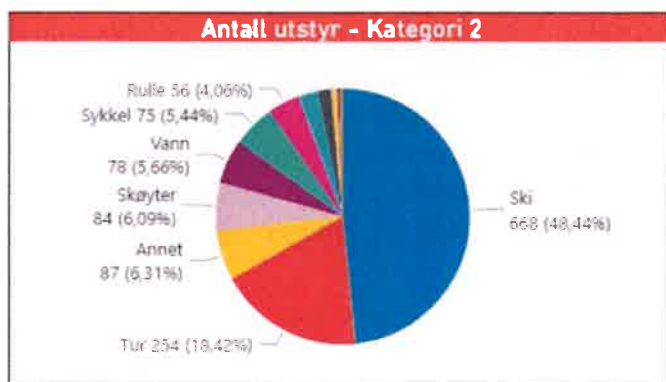
10. trinn: 25 %
 Totalt snitt: 40 %

2. «Åpen skole» Aurvoll. Hver mandag fra 14.00-15.30 har Aurvoll Åpen skole. Åpen skole er et frivillig tilbud for elever i 5. og 6. trinn. Åpen skole er et sted å være etter skoletid. Her får du et enkelt varmt måltid, og kan velge mellom leksehjelp, fysisk aktivitet eller ulike kurs og aktiviteter. Noe av det de har tilbudt de siste årene: kurs fra Røde kors, aktiviteter med Gausdal Husflidslag, gitarkurs, agility, sykkelverksted, matlaging, radiostyrte biler.

Deltakelse i åpen skole, elever 4. – 6. trinn, utvikling fra februar 2019 til mars 2020:

Feb 2019: 38%
 Nov 2019: 53%
 Mar 2020: 50%
 Okt-nov 2020: 60%

3. «Øyer ungdomsklubb» er en brukerstyrt klubb for ungdom fra 8. trinn t.o.m. 18 år. Klubben har lokaler på Tingberg og er åpen tre timer tirsdagskvelder. Inngang er gratis for alle. Klubben er en møteplass med kiosk og diverse aktiviteter som spill, disko og andre organiserte aktiviteter. Ungdomsklubben hadde høsten 2020 et snitt på 17,5 besøkende pr. kveld.
4. «BUA Øyer» låner ut utstyr gratis til lek, tur, idrett, spill og sprell. BUA ligger i underetasjen på gamle Handelslaget på Tingberg og har åpent to ettermiddager i uken. Tallene under er hentet fra utlånsrapporten for 2020.

Registrert utstyr for utlån	821
Utlånt utstyr	1379
Lån	315
Brukere	116
Utlånseffektivitet: utlånt utstyr/registrert utstyr	1,7

5. **Friplasser Øyer kulturskole.** Det kan søkes om friplass for skoleåret for barn og unge til og med det året vedkommende fyller 18 år. Friplassene tildeles ut fra familiens samlede netto inntekt avhengig av antall hjemmeboende barn under 18 år. Det kan også innvilges friplass av andre sosiale årsaker. Søknaden behandles av kulturskolen og vurderingen foretas i samråd med Helse- og familietjenesten. Det benyttes ca. 4-5 friplasser i året.
6. **Gratis sesongkort i Hafjell** for alle barn t.o.m. 7. trinn. Ved Solvang skole er det 34 av 251 elever som ikke har tatt ut sesongkort. Ved Aurvoll skole er det 49 av 107 elever som ikke har tatt ut sesongkort. Ved å skrive seg på liste hos Øyer ungdomsklubb kan man kjøpe rabatter sesongkort. Rabattprisene for sesongen 2020-21: Ungdom 13-15 år kr.3550,- Ungdom 16-19 år kr. 4880,- Av 63 påmeldte på rabattlisten hos Ungdomsklubben har 51 benyttet seg av tilbudet.
7. **«Idrettsskolen ØTI»** er gratistilbud for 1. trinn i regi av Øyer-Tretten idrettsforening. Idrettsskolen tilbyr 1 time ukentlig aktivitet innen de forskjellige grenene i ØTI. I sesongen 2020/2021 har Idrettsskolen 32 deltagere, noe som er ca. normalen for hver sesong. 1. trinn 2020/2021 har 46 elever.
8. **«Barnas turlag» DNT** er et tilbud til barn fra 0 til 12 år. Barnas turlag arrangerer turer i nærmiljøet og på fjellet. Hytteturer, kveldsmatturer, klatrekvelder, fjelleirer og helgeturer hvor barna reiser med eller uten foresatte. De fleste aktivitetene er gratis og åpne for alle. Deltakelse på aktivitetene varierer veldig. Det kan komme 0 eller 60 ut fra type arrangement. Deltakelse er redusert som følge av pandemien.

Livssynsnøytrale gratistilbud under planlegging i kommunen

9. **«Den kulturelle skoledagen» Solvang skole**, er et prosjekt som går ut på å utvide skoledagen for 4.trinns elever ved Solvang skole med 1 skoletime i uken. Denne timen legges midt på dagen der elevene får følgende aktiviteter: studietime, fysisk aktivitet og kulturaktivitet. Utvidet skoledag blir obligatorisk for dette trinnet. Prosjektet er et samarbeid mellom skole og kulturskole. Midler er mottatt fra Fylkesmannen.

Forslag til forbedring av eksisterende gratistilbud

1-3: Tilbudene i skole og ungdomsklubb kan forbedres med samarbeid med frivillige organisasjoner. Ved å etablere et samarbeid kan åpningstidene utvides og innholdet i aktivitetene som tilbys kan vise større mangfold.

4: For å øke BUA Øyers tilgjengelighet for alle burde BUA ligge i Øyer sentrum. For flere er det vanskelig å komme seg til/fra for å låne. BUAs åpningstider burde utvides. Flere melder

at det er til hinder at BUA kun har åpent 2 dager i uka. I BUA kan man kun låne i 1 uke om gangen. Flere har behov for å låne over en lenger periode. BUA Øyer burde undersøke muligheten for å ha en del utstyr til langtidsutlån. Det er et behov for et samarbeid med Helse og familie for å sikre at det treffer målgruppen.

5: Flere i målgruppen ønsker ikke å søke friplasser i kulturskolen p.g.a. opplysningene som må gis i søknadsskjemaet. De opplever det som belastende å gi kulturskolen innsyn i egen økonomi. Vi foreslår at Helse og familie behandler de personsensitive opplysningene og gjør vedtak om friplasser.

6: Det burde være bedre rabattordning i Hafjell for barn og unge f.o.m. 8. trinn til 18 år.

Forslag til nye tiltak

Tiltak rettet mot transport:

- Transportbarrieren krever mer utredning før gruppen ønsker å foreslå spesifikke tiltak. Noen transportbarrierer kan løses i forhold til når fritidsaktiviteten arrangeres og samkjøring mellom foreldre.

Tiltak rettet mot økonomi:

- **Fritidskortet:** Regjeringen startet prøveprosjektet «Fritidskortet» i 2019. Ordningen er nå utvidet til å gjelde 12 kommuner frem til sommeren 2021. Høsten 2021 skal ordningen utvides ytterligere til å omfatte flere testkommuner. Fritidskortet skal utvikles til å bli en nasjonal ordning. Målet med fritidskortordningen er å gjøre det mulig for flere barn og unge å delta i organiserte fritidsaktiviteter sammen med venner og klassekamerater. Fritidskortet skal bidra til å betale deltakeravgiften til organiserte fritidsaktiviteter for barn og unge (fra 6 til 18 år) i kommunen. Gjennom ordningen får forsøkskommunene tildelt 800–1000 kroner per barn per halvår, i tillegg til støtte til administrasjon og utvikling.
- **Opplevelseskortet:** Opplevelseskortet, er et initiativ for å utjevne sosiale forskjeller og forhindre sosial ekskludering for barn og unge fra lavinntektsfamilier. Opplevelseskortet fungerer som et samarbeid mellom kommune, NAV og private og offentlige tjenestetilbydere. Et enkelt og byråkratisk tiltak som er treffsikkert i forhold til målgruppen. Opplevelseskortet er ikke et fritidskort, men skal gi barn og unge mulighet til å delta i kultur- og fritidsopplevelser som f.eks. kino, lekeland, badeland, forestillinger o.l. Ordningen administreres av NAV.
- **Utstyrskortet på skolene:** Skolenes beholdning av bl.a. vinterutstyr til utlån forbedres. Det bør være mulig å låne med seg utstyret hjem og å låne utstyret over en lenger periode.
- **Tilskudd til inkludering i fritidsaktiviteter:** Frivillige organisasjoner kan søke om inkluderingstilskudd for å bidra til at barn og unge kan delta i organisert fritidsaktivitet,

uavhengig av familiens kulturelle og økonomiske bakgrunn. Tilskuddet forutsetter en viss egeninnsats fra organisasjonen. Tilskuddet kan gis til inkluderingstiltak som bidrar til varig endring i organisasjonens inkludering og åpenhet, rekrutteringstiltak blant barn og unge i målgruppen, kontingentsstøtte, støtte til cuper/turneringer/utflukter, innkjøp av utstyr til organisasjonenes egne utlånsordninger.

Tiltak rettet mot prestasjonspress og psykisk helse:

- **Åpen hall:** Åpen hall er et gratis aktivitetstilbud til barn og ungdom i idrettshallen. Det er prestasjonsfritt og tilrettelegges for allsidig aktivitet.
- **Lavterskeltilbud innen idretten:** Treningstider for de som ønsker å trene uten å konkurrere, ikke pliktig oppmøte. Treningen trenger ikke være knyttet til alder og kjønn. F.eks. fotball, basket, sirkeltrening eller crossfit.
- **Økt fokus på og tilrettelegging for egenorganisert aktivitet:** Det bør tilrettelegges for aktivitet utenom de organiserte fritidsaktivitetene. Dette kan være nærmiljøanlegg, nyskapende aktivitetsarenaer eller andre møteplasser.

Tiltak rettet mot tilgjengelighet og inkludering:

- **AlleMed-koordinator:** En AlleMed-koordinator jobber mot målet i Fritidserklæringen. Hovedoppgave er å være en brobygger mellom barn og familier og fritidsaktiviteten. AlleMed-koordinatoren tilbyr barn og familier hjelp til å bli kjent med lokalmiljøet og aktivitetstilbudet i kommunen gjennom bruk av oversiktsbrosjyrer. Barna og familien får plukke ut aktiviteter som frister, og koordinatoren hjelper med å knytte kontakt mellom barnet/familien og fritidsaktiviteten. Koordinatoren hjelper også familien med å søke om økonomisk støtte til kostnader, dersom det er nødvendig. Koordinatoren har god kjennskap til støtteordningene til NAV. AlleMed-koordinatoren kommer i kontakt med barn gjennom tips fra skole, flyktningeenheten, NAV, helsestasjon og barnevernstjenesten, samt at flere familier tar kontakt selv.
- **Aktivitetsguide:** En aktivitetsguide skal gi oppstartshjelp til barn og ungdom som vil begynne i en ny fritidsaktivitet, slik at det blir lettere å være ny og lettere å få oversikten man trenger for å fortsette i aktiviteten videre. Aktivitetsguiden hjelper barnet med å finne en aktivitet barnet trives med, hjelper de foresatte å finne ut hvordan aktiviteten er organisert og hva som forventes av dem som foresatte, og hvordan familien kan holde kontakten med organisasjonen på egen hånd når aktivitetsguidens oppdrag er over.
- **Åpen uke:** Denne uka kan barn og unge besøke og prøve ut ulike fritidsaktiviteter gratis for å sjekke om det er noe for seg. Målet med uka er å synliggjøre mangfoldet som finnes av fritidsaktiviteter for barn og unge.
- **AlleMed-dugnad:** AlleMed er et handlingsverktøy laget av Nasjonal dugnad mot fattigdom og utenforskap blant barn og unge (NDFU). AlleMed er et dialogverktøy laget for kommuner og frivillighet som ønsker å jobbe med inkludering av barn og unge. Verktøyet har som mål å skape en felles bevissthet om forhold som skaper utenforskap og konkrete handling som gjør at vi kan bli mer inkluderende. Verktøyet bruker en

metodikk der alle involveres, og sammen finner de ut hvordan de kan jobbe for å få ALLE med.

- **Informasjon på flere språk:** Kommunens fritidsbrosjyre bør gis ut på flere språk.

Tiltak rettet mot mangel på møteplasser:

- **Barne- og ungdomskafe:** En møteplass med gratis wifi, mange stikkontakter, sittegrupper, mulighet til å kjøpe seg rimelig mat og drikke. Dette skal være et sted å være, et sted å treffe venner, for barn og ungdom. Kaféen bør være brukerstyrt med brukervennlige åpningstider.
- **Økt fritidstilbud til ungdom eldre enn ungdomsskole:** f.eks. kafe, åpen hall eller annet lavterskeltilbud innen idrett.

Forslag til prioritert handlingsplan

Tiltakene må prioriteres med utgangspunkt i Fritidserklæringen og arbeidsgruppens mandat og mål. Vi har også prioritert tiltakene på bakgrunn av forventet kostnad og effekt. Lav kostnad og forventet høy effekt gir høy prioritet.

Tiltak	Prioritet
Informasjon om fritidsaktiviteter på flere språk	1
Gjennomføre AlleMed dugnad i kommunen og frivilligheten	1
Endre saksbehandlingsrutinene for friplasser i Kulturskolen	1
Etablere et tilbud om Åpen hall	1
Etablere lavterskeltilbud idrett	1
Gjennomføre Åpen uke litt etter skolestart	1
Etablere et tilbud om Opplevelseskortet til barn som lever i lavinntektsfamilier	1
Etablere Inkluderingsstøtte	2
Tilby Fritidskortet	2
Etablere stilling som AlleMed-koordinator i kommunen	2
Etablere et tilbud om Aktivitetsguide	2
Etablere en barne- og ungdomskafe	2
Utvide tilbudet i Ungdomsklubben	2
Utvide åpningstidene i BUA Øyer, samt flytte lokaliseringen til Øyer sentrum	2
Større rabatt for ungdom på sesongkort Hafjell	2
Øke tilretteleggingen for egenorganisert aktivitet	2
Utvide utstyrsbanker på skolene	3
Utvide tilbudet i Åpen skole	3

Avslutning

Vi har i denne rapporten gjennomgått status for kommunens oppfølging av Fritidserklæringen og kommet med forslag på tiltak som kan senke barrierene for deltakelse. Noen krever lite ressurser for å gjennomføres, andre mere ressurser. En gjennomføring av tiltakene krever et tverrfaglig samarbeid i kommunen, samt samarbeid med frivillighet og næringsliv. Vi må slå våre krefter sammen for å inkludere alle barn. Løsningene må finnes i fellesskap og vi håper lokalpolitikere vil bidra til dette.

Kilder

Fritidserklæringen.

Oppdrag 31: Rett på fritid. Redd barna

Barn som lever i fattigdom. Regjeringens strategi mot barnefattigdom 2015 - 2017

Spørreundersøkelse utført i grunnskolen i Øyer kommune.

Tilbakemeldinger fra flerkulturelt råd, ungdomsrådet og felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse.